

ಒಳದೂ

(ಕವನಗಳು)

ಶ್ರೀಮತಿ ಕವಿತಾ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ

Sri Vidya Charan Book Centre, Springer

ಸಂದೀಪ ಸಾಹಿತ್ಯ
(ಪ್ರಾರಂಭ - 1980)

ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ
ಒಟ್ಟು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಐವತ್ತು ಎಂಟು

ಸದಭಿರುಚಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಸಂದೀಪ ಪ್ರಕಾಶನದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ

ಒಳಧ್ವನಿ

(ಕವನ ಸಂಕಲನ)

ಲೇಖಕಿ :

ಕುಂದಾರು ಸೀತಮ್ಮ ರಾಮರಾವ್

ಸಂಧೀಪ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆಯ 59 ನೇ ಪುಸ್ತಕ

ಬೆಲೆ ರೂ. 20-00

(ಕವನ ಸಂಕಲನ)

ಲೇಖಕಿ : ಕುಂದಾರು ಸೀತಮ್ಮ ರಾಮರಾವ್
ಅಂಚೆ : ಶಿವಪುರ, 576 112
ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕು, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

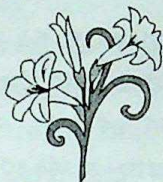
ಪ್ರಕಾಶಕಿ : ಇಂದಿರಾ ಹಾಲಂಬಿ.
ಸಂದೀಪ ಸಾಹಿತ್ಯ
ಆತ್ಮಾಡಿ, ಉಡುಪಿ - 576 123
Ph : 544307

ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ಮಾರ್ಚ್ 2002
ಪುಟಗಳು : 32
ಬೆಲೆ : ರೂ. 20/- (ಇಪ್ಪತ್ತು ರೂ.)
ಕೃತಿ ಸ್ವಾಮ್ಯ : ಲೇಖಕಿ.

ಮುಖಚಿತ್ರ ರಚನೆ : ಮೋಹನ ಕಡಬ
ಮುದ್ರಣ : ಹೊನ್ನಪದ್ಮ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್.
ಉಡುಪಿ - 576 101
Ph : 521082

"ಒಳ ಧ್ವನಿ"ಯ

ಕವನ ಕುಸುಮ

ಅರ್ಪಣೆ

ನನ್ನ ಪತಿ ದಿ! ಕುಂದಾರು ರಾಮರಾಯರಿಗೆ

ನಿವೃತ್ತ ಶಿಕ್ಷಕರು

ಶಿವಪುರ

ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕು.

ಭಕ್ತಿ, ಪ್ರೀತಿ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ

ಕುಂದಾರು ಸೀತಮ್ಮ ರಾಮರಾವ್

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

ಪ್ರಿಯ ಓದುಗರೇ, ಈ ಪುಟ್ಟ ಹೊತ್ತಿಗೆಯು ನನ್ನ ಮೊದಲ ಕೃತಿ. ನನ್ನ ಮನದಲ್ಲಿ ಪುಟಿದದ್ದು ನಾನು ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಬರೆದದ್ದು.. ಗದ್ಯವೋ.. ಪದ್ಯವೋ.. ಅಥವಾ ಬರೀ ಮಾತೋ? ಅದೊಂದೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ನನಗೆ ಬರೆಯ ಬೇಕೆಂದೆನಿಸಿತು, ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ. ಓದುಗರು ಇದನ್ನು ಹಂಸಕ್ಕೀರ ನ್ಯಾಯದಂತೆ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ನನ್ನ ಸೋದರ ಸೊಸೆ, ನಾಗರತ್ನ... "ಬರೆಯಿರಿ ಅತ್ತೆ" ಎಂದು ನನ್ನ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿ ನನ್ನನ್ನು ಹುರಿದುಂಬಿಸಿದ್ದಳು. ಇಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಮೊದಲು ನಾನು ಬರೆದು ಬರೆದು, ಕಸದ ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರದ ಬಂಧುಗಳಿಬ್ಬರು ನೀನು ಬರೆದಿದ್ದನ್ನು ಹರಿಯಬೇಡ, ನಿನ್ನ ಬರಹಕ್ಕೆ ಬೆಳಕು ತೋರಿಸುವ ಎಂದು, ಒಂದು ನಂದಾದೀಪವನ್ನು ತೋರಿಸಿದರು.

ಆ ನಂದಾದೀಪವೇ.. ಸಂದೀಪ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಇಂದಿರಾ ಹಾಲಂಬಿಯವರು. ಇಂದಿರಾ ಹಾಲಂಬಿಯವರು ನನ್ನ ಬರಹವನ್ನು ತಿದ್ದಿ, ತೀಡಿ, ಅದಕ್ಕೊಂದು ರೂಪ ಕೊಟ್ಟು, ನನ್ನ ಈ ಕಿರು ಹೊತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರತರಲು ತುಂಬಾ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞಳಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಲಂಬಿಯವರಿಗೆ ಅನಂತ ಅನಂತ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು.

ಇಂತಿ,

ಕುಂದಾರು ಸೀತಮ್ಮ ರಾಮರಾವ್

ಪ್ರಕಾಶನದ ಪರವಾಗಿ

'ಒಳಧ್ವನಿ' ಎಂದೇ ಹೆಸರು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ತಾನು ಆಗೀಗ ರಚಿಸಿದ ಕವಿತಾ ಕುಸುಮಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ತಂದು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಪುಸ್ತಕದ ರೂಪ ಕೊಟ್ಟಿರಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದವರು ಹಿರಿಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸೀತಮ್ಮ ರಾಮರಾವ್. ಕವನ ಸಂಚಿಯ ಕದ ತೆರೆದು ನೋಡಿದಾಗ ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವೇಚನಾ ಪೂರ್ಣ ವಾಸ್ತವ ಚಿಂತನೆಯ ಬರಹಗಳು! ಆಧುನಿಕರಾದವರೂ ಅರ್ಥವಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಸೂಸಲೇ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ವೈವಿಧ್ಯಗಳ ಪುಟ್ಟ ಸಂಕಲನ! ಇದು ಕಣ್ತುಂಬಿತು, ಮನ ಮುಟ್ಟಿತು. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೇನೂ ಪಡೆದಿರದಿದ್ದರೂ ಅಂತಃ ಸತ್ತ್ವದ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಕ್ಷರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೆಯ್ದು ಎಪ್ಪತ್ತರ ಹರೆಯ ಮೀರಿದ ಸೀತಮ್ಮನವರು ಬರೆದಿಟ್ಟ ಎಲ್ಲಾ ಕೃತಿಗಳು ಲಭ್ಯವಿದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತು ಎಂದುಕೊಂಡೆ ನಾನು. ಇಂತಹ ಅದೆಷ್ಟು ಅಮೂಲ್ಯ ಸ್ವಯಂಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಕನ್ನಡ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲಚಕ್ರ ದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಇದ್ದಿರಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸುವಾಗ ಮನಸ್ಸು ಭಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ಸಾಹ, ಚೈತನ್ಯ ಪೂರಿತರಾಗಿರುವ ಸೀತಮ್ಮನವರು ಮುಂದಿನ ತಮ್ಮ ಕೃತಿ ಪ್ರಕಟಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ದೃಢಗೊಳಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಅವರ ಈ ಮೊದಲ ಕೃತಿ ಸಹೃದಯರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಗಳಿಸುವಂತಾಗಲೆಂಬ ಹಾರೈಕೆ ನನ್ನದು.

ಕವಯಿತ್ರಿ ಸೀತಮ್ಮ ಇವರಿಗೆ ಸಂದೀಪ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಋಣಿಯಾಗಿದೆ.

ಮುಖಚಿತ್ರ ರಚಿಸಿದ ಕಲಾವಿದ ಮೋಹನ ಕಡಬರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಕೃತಿ ಪ್ರಕಟಣೆಗೆ ನೆರವಾದ ಆತ್ಮೀಯ ಬಂಧು ಭಗಿನಿಯರಿಗೆಲ್ಲ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಪೂರ್ವಕ ನಮನಗಳು. 'ಹೊನ್ನಪದ್ಮ'ದ ಪ್ರಶಾಂತ ಕುಮಾರ್ ಮತ್ತು ನೌಕರವೃಂದದವರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ಪೂರ್ಣ ಶುಭಾಶಯಗಳು.

ಮಾರ್ಚ್ 2002

ಇಂದಿರಾ ಹಾಲಂಬಿ

(ಗಿರಿ ವಾಸಿನಿ)

ಭಗವಂತನಲ್ಲಿ ನಿವೇದನೆ.

(ಲೇಖಕಿಯಾಗಿ)

ನಿನ್ನ ನಾ ಹೇಗೆ ಬೇಡಲಿ.. ಶ್ರೀಹರೀ.. ನನಗೆ ಮುಕ್ತಿ ಕೊಡು ಎಂದು ? ನಿನ್ನ ನಾ ಹೇಗೆ ಅರ್ಚಿಸಲಿ ? ನಿನಗೆ ಏನನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಲಿ.. ನಾನು ? ನನ್ನದು ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಏನಿಲ್ಲ ಶ್ರೀಹರಿ. ನೀ ಕೊಟ್ಟರೇ ಉಡುವೆ, ನೀ ಕೊಟ್ಟರೇ ಉಣುವೆ.

ನೀ ಒಮ್ಮೆ ಕೊಡುವೆ, ಹಿರಿತನದ ಸಿರಿಯನ್ನು, ನೀ ಒಮ್ಮೆ ಕೊಡುವೆ ಬಡತನದ ಉರಿಯನ್ನು, ನೀ ಕೊಡುವ ಈ ಬಡತನ.. ಸಿರಿತನವು, ನೀನು ನನಗಿತ್ತ ಸಿರಿಸಂಪತ್ತು, ಆದರೇ? ನನಗಿದೆಯೇ ನಿನಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲು ನನ್ನದೇ ಆದ ಸಿರಿ ಸಂಪತ್ತು ? ನನ್ನ ದೇಹವನ್ನೇ ನಿನಗೆ ನೈವೇದ್ಯವೆಂದು ನೀಡುವೆನೆಂದರೆ, ನನ್ನ ದೇಹವೂ ನನ್ನದಲ್ಲ. ನನ್ನ ದೇಹದ ಆತ್ಮದಲ್ಲಿ ನೀನಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮ ! ನಿನ್ನನ್ನೇ ನಿನಗೆ ಅರ್ಪಿಸಲು ನನಗೇನು ಮರುಳೇ? ನನ್ನದೆನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಏನಿಲ್ಲ ಶ್ರೀಹರಿ. ನನ್ನದೆಲ್ಲವೂ ನಿನ್ನಲ್ಲೇ ಇಹುದಲ್ಲ ? ನಾನು ಮಾಡಿದ ಪಾಪ, ಪುಣ್ಯಗಳ ಪಹಣಿ, ನಾನೇ ಗಳಿಸಿರುವ ನನ್ನ ಪಾಪ ಪುಣ್ಯದ ಪಹಣಿಯನ್ನು ನೀ ಒಮ್ಮೆ ಓದಿ ನೋಡು. ನನ್ನ ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಗಳಿಸಿದ ಪುಣ್ಯ.. ಲವಲೇಶ ಇದ್ದರೇ.. ಅದು ನಿನಗೆ ಸಮ್ಪತ್ತವೆಂದು ತೋರಿದರೇ.. ಕೊಡುವೆಯಾ ಶ್ರೀ ಹರಿ ನನಗೆ ನೀನು ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು?

ಕುಂದಾರು ಸೀತಮ್ಮ ರಾಮರಾವ್

ಶಾರದಾಂಬೆಯೇ....

ನೆಮ್ಮದಿಯು ಬೇಕೆಂದು
ಕಾಶಿ ರಾಮೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ
ದೇವ ದರ್ಶನವನ್ನು ಮಾಡಿದರು
ನೆಮ್ಮದಿಯು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ ನನಗೆ...
ನೆಮ್ಮದಿಯ ಕೊಡು ಜಗದ ತಾಯೇ...
ಶ್ರೀ ವಾಗೀಶ್ವರಿಯೇ....
ಬ್ರಹ್ಮನರಸಿಯೆ ನೀನು ನನಗೆ
ಅಕ್ಷರವ ಕಲಿಸಿದರೆ... ನಿನ್ನ
ನಾಮಾವಳಿಯನ್ನು ಬರೆದು
ನೆಮ್ಮದಿಯ ಪಡೆಯುವೆನು ತಾಯೆ....
ಶ್ರೀ ಶರ್ವಾಣಿಯೇ....
ವಿದ್ಯಾಧಿದೇವತೆಯೆ ನೀ ನನಗೆ
ವಿದ್ಯೆಯನು ಕೊಡು ಮಾತೆ
ವಾಣಿಯೇ ನಿನಗೆ ಶರಣೆಂದು ಬರೆಯುವೆನು
ಪರಂಚ್ಛೋತಿ ಶಾರದೆ ಎಂದು ಬರೆಯುವೆನು
ಶರಣೆಂದು ನಮಿಸುವೆನು ಕರುಣಿಸು ತಾಯೆ
ನೀನನಗೆ ವಿದ್ಯೆಯನು ನೀಡಮ್ಮ ಜಗದಂಬೆ
ನಿನ್ನ ಕೀರುತಿಯನ್ನು ನಾ ಬರೆಬರೆದೊರೆದು
ನೆಮ್ಮದಿಯ ಹೊಂದುವೆನು ಶ್ರೀಶಾರದಾಂಬೆ

ಜಗದ ಚೆಲುವು

ಜಗದ ಚೆಲುವನು ನೀ ನೋಡಬಯಸುವೆಯಾ ?
ಉದಯದಲಿ ನೀನೆದ್ದು ನೋಡು ಬಾನಂಗಳವನ್ನು
ಬಾಲ ಸೂರ್ಯನು ಉದಯಿಸುವ ಮೊದಲು.

ಬಾನಿನ ಬೆಡಗನ್ನು ನೀ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡು...

ಬಣ್ಣದೋಕುಳಿಯ ಚೆಲ್ಲಿ, ಚಿತ್ತಾರ ಬಿಡಿಸಿ,
ಸೂರ್ಯದೇವನನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು,
ಸಜ್ಜಾಗುತ್ತಿರುವ, ಬಾನಿನ ಸಡಗರವನ್ನು,
ನೀ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡು...

ಹಕ್ಕಿಗಳ ಚಲಿಪಿಲಿಯ ನಾದ ಮಾಧುರ್ಯ...
ಸೂರ್ಯದೇವನಿಗೆ ಒಡ್ಡೋಲಗದ ಸ್ವಾಗತವಿಲ್ಲಿ...
ನವಿಲುಗಳು ಗರಿಕೆದರಲು ಬೀಸುವ ತಂಗಾಳಿ,
ದಿನಮಣಿ ದೇವನಿಗೆ ಚಾಮರ ಬೀಸುವುದನ್ನು
ಈ ಚೆಲುವಿನ ಮುಂಜಾನೆಯ ಸೊಬಗನ್ನು...
ನೀ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡು !

ಗಿಡ, ಮರ, ಬಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅರಳಿ, ಪರಿಮಳವ ಸೂಸುವ,
ಪುಷ್ಪಗಳು ಕಾತರಿಸಿ ಕಾದು ಕುಳಿತಿವೆ ಇಲ್ಲಿ... ಭಾಸ್ಕರನ
ಪೂಜೆಗಂದು, ಪ್ರಕೃತಿ ಮಾತೆಯ ಚೆಲುವ ಹೆಚ್ಚಿಸುವ
ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಚೆಲುವಿನ ಎಳೆ ಬಿಸಿಲ ರಂಗೋಲಿ ನಡುವೆ
ಉದಯಿಸುವ ಸೂರ್ಯನನು ನೀ ಒಮ್ಮೆ ನೋಡು
ಜಗದ ಚೆಲುವೆಲ್ಲ ಚೆಲ್ಲಿದೆ ಇಲ್ಲಿ....

ಮಾಡಬಾರದ ದಾನ

ದಾನ ಮಾಡಬೇಡಿರಣ್ಣಾ,
ಅಷ್ಟಂದಿರೇ... ಅಷ್ಟಂದಿರೇ
ಅಣ್ಣ, ತಮ್ಮಂದಿರೇ ನೀವು
ದಾನ ಮಾಡಬೇಡಿರಣ್ಣಾ...

ಕುಡಿಮೀಸೆಯ ಹಾಲುಗಲ್ಲದ
ನವಯುವಕರೇ ನೀವೂ ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ
ನೀವೂ ದಾನ ಮಾಡಬೇಡಿರಣ್ಣಾ
ನಿಮ್ಮವರಿಗೇ... ನಿಮ್ಮ ಪರಿಸರದವರಿಗೇ
ದಾನ ಮಾಡಬೇಡಿರಣ್ಣಾ

ಈ ದಾನದಿಂದ ನಿಮಗೆ ಪುಣ್ಯ
ಲಭಿಸದಣ್ಣಾ, ದಾನ ಮಾಡಬೇಡಿರಣ್ಣಾ
ನೀವು ಮಾಡಿದ ಧೂಮಪಾನದ
ನಿಮ್ಮ ಬಾಯಿಯ ಧೂಮವನ್ನು
ದಾನ ಮಾಡಬೇಡಿರಣ್ಣಾ ನೀವು
ದಾನ ಮಾಡಬೇಡಿರಣ್ಣಾ

ಕೊಡಬೇಡಿರಣ್ಣಾ
ನಿಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ
ನೀವು ಕೊಡಬೇಡಿರಣ್ಣಾ
ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿದ ನಿಮ್ಮ
ಬಾಯಿ ಮುತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ
ಕೊಡಬೇಡಿರಣ್ಣಾ....

ಮುತ್ತು... ನಿಮ್ಮ ಹಸುಳೆಗೆ
ಅಗುವುದು ವಿಷದ ಕುತ್ತು
ಮುತ್ತು ಕೊಡಬೇಡಿರಣ್ಣಾ
ಪಾನಮತ್ತರಾದ ನೀವು....
ಮುತ್ತು ಕೊಡ ಬೇಡಿರಣ್ಣಾ

ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿರಣ್ಣಾ
ಈ ಚಟಗಳ ನೀವು.... ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿರಣ್ಣಾ

ಅಟ್ಟಿ ಹಾಸ... ಬೇಡ

ನಗುವೇ... ನೀನೇಕೆ ಅಟ್ಟಿಹಾಸದಿ
ಗಹಗಹಿಸುವಿ...
ಕವಿಗಳ ಹೊಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರನಾದವನೆಂದು
ನಿನಗೆ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯೇ ?

ನೀನೇ ಜೇಷ್ಠನೆಂಬ
ಹಿರಿತನದ ಗರ್ವವೇ ನಿನಗೇ ?
ಗರ್ವಪಡದಿರು ನಗುವೆ.
ಗುಡ್ಡಕ್ಕೆ ಗುಡ್ಡ ದೊಡ್ಡದಿದೇ
ಎನ್ನುವ ಅರಿವು ನಿನಗಿಲ್ಲ ನಗುವೇ

ನವಜಾತ ಶಿಶುಗಳು ಅತ್ತರಲ್ಲವೇ...

ಹೆತ್ತವರಿಗೆ ನಗು ಬರುವುದು ?

ಜೇಷ್ಠತೆಯ ಪಟ್ಟಿ ಅಳುವಿಗಲ್ಲದೆ...

ನಿನಗಲ್ಲ ನಗುವೆ.

ನಿನ್ನಂತೆಯೇ ಅಳುವಿಗೂ

ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ಉಂಟು. ನಗುವೆ

ಅಳುವ ಕಂದನ ತುಟಿಯು ಹವಳದ ಕುಡಿ ಹಾಂಗ...

ಎಂದು ಜನಪದ ಕವಿಗಳು ಮಕ್ಕಳ ಅಳುವನ್ನು

ಹಾಡಿ ಹೊಗಳಿರುವರು ನಗುವೇ...

ನಗುವೇ ನೀನು ಅಟ್ಟಹಾಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು !

ಬಾ ಗೆಲುವೆ... ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ...

ಗೆಲುವೇ... ನೀನೇಕೆ ನನ್ನಿಂದ ದೂರ ಹೋಗಿರುವೆ ?

ನೀನೇಕೆ ಈಗ ಬರಲೊಲ್ಲೆ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ,

ನನ್ನ ಕೂದಲು ಬಿಳಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದೇ ?

ನನ್ನ ತೊಗಲು ಸುಕ್ಕು ಕಟ್ಟಿದೆ ಎಂದೇ ?

ನನ್ನ ಮುದಿತನವ ಕಂಡು ಬೆದರಿ,... ಬೇಸತ್ತು...

ಹಿಂಜರಿಯದಿರು ನನ್ನ ಮನದರಗಿಣಿಯೆ !

ನೀ ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದ ಸಂಗಾತಿಯಲ್ಲವೇ ?

ಈಗನ್ನ ತೊರೆಯುವುದು ಉಚಿತವೇ ನಿನಗೆ...

ನನ್ನ ಮನವೆಂದೂ ಮುದಿಯಾಗದೇ ಇರಲಿ...

ಇದೇ ನನ್ನ ಹೆಬ್ಬಯಕೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ...

ನಾ ನಿನಗೆ ಸ್ವಾಗತವ ಕೋರುವೆನು...

ಬಾ ಗೆಲುವೆ, ನೀ ನನ್ನ ಮನದಾಳಕೆ,

ಬಾ ಗೆಲುವೆ ಬಾ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ

ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿ ಇರಲಿ

ನಿಮ್ಮ ಹುಟ್ಟು, ಸಾವಿನ ನಡುವೆ, ಅಂತರ ಎಷ್ಟಿಹುದು
ಎಂದು ನೀವು ಬಲ್ಲಿದ್ದೀರಾ ? ಈ ಕಿರು ಅಂತರದಲ್ಲಿ
ನಿಮಗೆ ಅಂದಣದ ಮನೆಯ ಚಿಂತೆಯೇ ?

ಅಂದಣದ ಮನೆಯವರು ನೀವೆಂದು
ಕುಂದಣದ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ತರುವನೇ... ನಿಮ್ಮನ್ನು
ಕೊಂಡೊಯ್ಯಲು ಬರುವ ಆ ಯಮನು ?
ನಿಮ್ಮ ಮನೆ ಎಂತಾದರೂ ಇರಲಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನ
ಅರಳಿರಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಹುಟ್ಟು... ಸಾವಿನ ನಡುವೆ ನೀವು
ಬಾಳುವ ನಿಮ್ಮ ಬಾಳಿನಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿ ಇರಲಿ.
ಸಂತ್ಯಾಪ್ತಿ ನೀಡುವ ಬದುಕು ನಿಮ್ಮದಾಗಿರಲಿ

ಸುಖವೆಲ್ಲಿದೆ ?

ನಾನು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸಿದೆ...

ಯೌವನದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಉಂಟೆಂದು.

ನನ್ನ ಯೌವ್ವನದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸುಖವು

ನನಗರಿವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಹೋಯಿತು.

ಆಗ ನಾನು ಯೋಚಿಸಿದೆ

ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಸುಖ ಉಂಟೆಂದು.

ನನ್ನ ಮುಪ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಸುಖ ಬಂದಿರಬಹುದು

ಆದರೇ ಮುಪ್ಪಿನ ಅರೆ ಪ್ರಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ನನಗೆ

ಸುಖದ ಗುರುತರಿಯಲಿಲ್ಲ

ನನ್ನಲ್ಲಿಯೇ ಇರುವ ಸುಖದ ಗುರುತರಿಯದೆಯೇ

ಎಲ್ಲಿಯೋ ಇರುವ ಸುಖವನ್ನು ಅರಸುತ್ತಾ ನಾ ಹೊರಟೆ.

ಸುಖವನ್ನು ಹುಡುಕುತ್ತ ಹುಡುಕುತ್ತಾ

ನಾನು ಕಷ್ಟನಷ್ಟ, ದುಃಖ ದುಮ್ಮಾನಗಳ

ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದೆ, ಹುಡುಕಬಾರದು

ಸುಖವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ನಾ ಕೆಟ್ಟೆ.

ಯಾವುದು ನ್ಯಾಯ ?

ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಸುಡುವುದು, ಕಡಿಯುವುದು, ಕರೆತಂದು...

ಕೈ ಬಿಡುವುದು... ಇದು ಇಂದು ನಿನ್ನೆಯ ಮಾತೇನಲ್ಲ.

ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀರಾಮ ಸೀತೆಯನ್ನು ಸುಡಿಸಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಸೀತೆ ಪತಿವ್ರತೆಯೆಂದು ಅಗ್ನಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಸುಡಲಿಲ್ಲ...

ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಮ್ಮ ಪುರಾಣ...

ಸಂಶಯದ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಪತಿ... ತನ್ನ ಸತಿಯನ್ನು

ಕಲ್ಲಾಗು ಎಂದು ಶಪಿಸಲಿಲ್ಲವೇ ? ಆ ಮುನಿ !

ಹಿಂದು ಮುಂದರಿಯದೆ ದುಡುಕಿ ತನ್ನ ಮಡದಿಯನ್ನು

ಮಗನಿಂದಲೇ ಕಡಿಸಲಿಲ್ಲವೆ... ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮುನಿಪುಂಗವ ?

ತನಗೆ ಬೇಡವಾಗಿದ್ದರೂ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಕಾದಾಡಿ ಗೆದ್ದು ತಂದು

ಅಂಬೆಯ ಕೈ ಬಿಡಲಿಲ್ಲವೇ ಭೀಷ್ಮ ?

ಈ ಕತೆಗಳು ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ನೀತಿ ಬೋಧೆಗಳಂತೆ...

ಈ ನೀತಿ, ನಿಯಮ, ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳು...

ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗಿವೆಯಲ್ಲ !

ಪುರುಷರಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧವೇನಿಲ್ಲ... ಇದಾವ ನ್ಯಾಯ ?

ಕೂಡಿ ಬಾಳೋಣ ಬನ್ನಿ

ಕಾಳುಗಳೇ ನೀವು ಹೋಳಾಗಬೇಡಿ
ಕಾಳು ಹೋಳಾದರೆ.. ಬೇಳೆಯಾಗಿ ಹಾಳಾಗುವುದು...
ಕಾಳು ಕೂಡಿದ್ದರೆ... ಕುಡಿ ಒಡೆದು ಹಂದರ ತುಂಬ ಹಬ್ಬ
ಕಾಳುಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನೇ ಜಗದ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು
ಕೂಳಿಗೆ ಆಸರೆಯಾಗಿ ಹಸಿವೆ ನೀಗಿಸಬಲ್ಲುದು...
ಅಂತೆಯೇ... ಓ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರೇ...
ನನ್ನ ಮತ ಬೇರೆ, ನಿನ್ನ ಮತ ಬೇರೆಂದು...
ನೀವು ಹೋಳಾಗಿ ಕಾದಾಡದಿರಿ....
ನಿಮ್ಮ ಕಾದಾಟವು ಕಾಡ್ಲಿಚ್ಚಿನಂತೆ ಹಬ್ಬ
ಊರನ್ನೇ ಸುಡಬಹುದು ಜೋಕೆ !
ನಿಮ್ಮ ಮತಗಳು ಎರಡಾದರೇನು ?
ಮನ ಒಂದಾಗಿರಲಿ...
ನಿಮ್ಮ ಸ್ನೇಹ ಸ್ಥಿರವಾಗಲಿ.... ಸ್ನೇಹವು...
ಎರಡು ಮತಗಳ ಒಂದಾಗಿಸುವ...
ಸ್ನೇಹಬಂಧದ ಸೇತುವೆಯಾಗಲಿ...
ವಿವಿಧ ಮತಗಳು ಕೂಡಿ ಬಾಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ...
ಜಾತಿ ಭೇದದ ದಳ್ಳುರಿ ಅಡಗಿ ಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸೀತು ಇಲ್ಲಿ...
ದೇಶ ಬಾಂಧವರೇ... ನಾವು ಕೂಡಿ ಬಾಳೋಣ ಬನ್ನಿ

ಏ ಹೆಣ್ಣೆ ನೀನಿಂದು ಆ ಸೀತೆಯಂತೆ ಅಳುಮುಂಜಿ ಆಗಬೇಡ,
ದ್ರೌಪದಿಯ ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಕುಡಿ, ಇಂದು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಚಿಗುರಿ
ಬೆಳೆಯಲಿ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಬೇಡುವ ಗಂಡಿಗೆ... ನೀನು ಕೊರಳೊಡ್ಡ
ಬೇಡ ಹೆಣ್ಣೆ.

ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನು ನೀನಿಂದು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡು.
ಸ್ವಾಭಿಮಾನದಿಂದ, ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ದುಡಿದು ತಿನ್ನುವೆನೆಂಬ
ಛಲವನ್ನು ನೀ
ತೊಡು, ಸ್ವಾಭಿಮಾನವೆಂದು. ಮಿತಿ ಮೀರಿ ನೀ ನಡೆಯದಿರು.
ಸ್ವಾಭಿಮಾನದ ಇತಿ ಮಿತಿಯ ಬೆಲೆ ಅರಿತು, ನೀ ಬಾಳು
ಪತಿಗೆ ಸದ್ಗುಣಿಯಾದ ಸತಿಯಾಗಿ ಬಾಳು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಮತೆಯ
ತಾಯಾಗಿ ನೀ ಬಾಳು, ಹುಟ್ಟಿದ ಮನೆಗೆ, ಮೆಟ್ಟಿದ ಮನೆಗೆ
ಮಲ್ಲಿಗೆಯಂತಾಗಿ ನೀ ಬಾಳು,
ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನೆಲ್ಲಾ... ಎನ್ನುವ ಚಿಂತೆ ನಿನಗೇಕೆ ಇಂದು,
ಹೆಣ್ಣು... ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಿದರೆ...
ಹೊನ್ನಿನಂತಾಗುವುದು ಸುತ್ತಲಿನ ಬದುಕು
ಅರಳುಮಲ್ಲಿಗೆಯಂತೆ ಪರಿಮಳಿಸುವುದು
ಹೆಣ್ಣಿನಿಂದಲೇ ಬದುಕು !

ಋಣ ಭಾರ

ಅಂದು, ನಕ್ಷತ್ರಕನು ಸತ್ಯ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಾಡಿದಂತೆ,
ಗಂಡುಗಳೇ... ನೀವೇಕೆ ಕಾಡುವಿರಿ ಹೆಣ್ಣು ಹೆತ್ತವರನ್ನು ?

ಅಂದು ನಕ್ಷತ್ರಕನು ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆ ಕೊಡು ಎಂದು
ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಾಡಿದರೇ... ಇಂದು ನೀವು ವರದಕ್ಷಿಣೆ
ಕೊಡಿರೆಂದು ಹೆಣ್ಣು ಹೆತ್ತವರನ್ನು ಕಾಡುವಿರಿ !
ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಋಣವನ್ನು ತೀರಿಸಲು ಅಂದು
ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಮಾರಿಕೊಂಡನಂತೆ,
ನಮ್ಮ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿರುವ ಕತೆ ಇದು...

ಗಂಡುಗಳೇ... ನೀವಿಂದು ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಮಾರಿಕೊಂಡು
ಯಾರ ಋಣವನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ತಿಳಿಯದು
ಪಾಪದ ಗಂಡುಗಳು ನೀವು, ಸತ್ಯವಂತರು,
ಅಗೋ... ನೋಡಿ, ಗಂಡುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಹೆಣ್ಣು ಹೆತ್ತವರು
ಸಾಲಾಗಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗಂಡುಗಳೇ ಮುಂದೆ ಬನ್ನಿ,
ವರಮಹಾಶಯರೇ... ನೀವೀಗ ಹೇಳಿ, ನಿಮ್ಮ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟು ?
ಹಲವು ಸಾವಿರವೇ ? ಲಕ್ಷವೇ ? ಲಕ್ಷವಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ?
ನಿಮ್ಮ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನೀವೇ ಸಾರಿ ಬಿಡಿ

ಹಣ ಉಳ್ಳ ಹೆಣ್ಣು ಹೆತ್ತವರು ನಿಮ್ಮನ್ನು
ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವರು... ತಮ್ಮ ಮಗಳಿಗಾಗಿ, ವರಮಹಾಶಯರೇ
ವರದಕ್ಷಿಣೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮನ್ನು ನೀವು ಮಾರಿಕೊಳ್ಳಿ,
ಮುಂದೆ ಬನ್ನಿ... ಬೇಗ ಬನ್ನಿ...

ಇದು ತಿಳಿದಿರಲಿ

ಚಿಂತೆಯ ಮರೆಯಲು ಕುಡಿತವ ಕಲಿತರೆ

ಚಿಂತೆಯು ದೂರ ಆಗುವುದೇ ?

ಹೆಂಡದ ಕಹಿ ಉಂಡ ನಾಲಿಗೆ

ಹಾಲಿನ ಸವಿರುಚಿ ಅರಿತೀತೇ ?

ಚಾರೆಯ ಸಂಗ ಮಾಡುವ ಗಂಡಿಗೆ

ಹೆಂಡತಿ ನಿಜ ಸುಖ ಸೊಗಸೀತೇ ?

ಸಾಲವ ಮಾಡಿ ಸೂಳೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ

ದಾನದ ಪುಣ್ಯ ಲಭಿಸೀತೇ ?

ಜೂಜಾಟದ ಚಟ ಒಂದಿದ್ದರೆ ಸಾಕು

ಆತನ ಮನೆ ಮಠ ಉಳಿದೀತೇ ?

ಧನಿಕನು ನಾನೆಂದು ದುಡಿಯದೆ ತಿಂದರೆ

ಧನ ಕನಕಗಳು ಉಳಿದೀತೇ ?

ಕಂಡ ಕಂಡವರ ತೋಳ್ ತೆಕ್ಕೆಯಲ್ಲಿ

ಹೊರಳಾಡುವ ಕಾಮುಕ ಜನರಿಗೆ

ಏಡ್ಸ್ ರೋಗದ ನೆನಪಾದೀತೇ ?

ಮರಳಿ ಹೋಗದ ಈ ರೋಗವು

ಇವರನು ಚೆಟ್ಟಿಗೆ ಕಟ್ಟದೆ ಬಿಟ್ಟೀತೇ ?

ಯೋಧರಿಗೆ ನಮನ

ಹುಟ್ಟಿದ ಊರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು,
ಹೆತ್ತವರನ್ನು ಅಗಲಿ, ಸುಖದ...
ಸಂಸಾರವನ್ನು ತೊರೆದು ದೇಶ ಸೇವೆಗೆ ಪಣ ತೊಟ್ಟ...
ಯೋಧರೇ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ನಮನ !

ಚಳಿ, ಮಳೆ, ಬಿಸಿಲೆನ್ನದೆಯೇ ಕಾದಾಡಿ...
ಹೋರಾಡಿ, ವೈರಿಗಳನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿದ
ಯೋಧರೇ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ನಮನ !

ದೇಶದ ಘನತೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಲು
ಜೀವದಾಸೆಯ ಬಿಟ್ಟು ಕದನದಲಿ
ವೈರಿಗಳ ರುಂಡವನು ಚೆಂಡಾಡಿ
ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೋರಾಡುತ್ತ ಮಡಿದ,
ರಣವೀರ ಯೋಧರೇ ನಿಮಗೆ ನನ್ನ ನಮನ !

ಅಳಬೇಡ... ನಕ್ಕುಬಿಡು

ಈ ನರಜನ್ಮ ಸಾಕು ಸಾಕೆಂದು
ನೀನೇಕೆ ಬಡಬಡಿಸುವೆ - ಮನವೇ ?
ಸಾಕು ಸಾಕೆಂದೆನಲು... ಅದೇನು
ಸಾಸಿವೆಯ ವ್ಯಾಪಾರವೇ ?

ಸಾಕು, ಬೇಕೆಂದರಿತ ಶಿವನೊಬ್ಬ
ಇರುವಾಗ ನೀನೇಕೆ ಸುಮ್ಮನೆ
ಬಡ ಬಡಿಸುವೆ ಸಾಕುಸಾಕೆಂದು,

ಮುಪ್ಪಡರಿ ಶಕ್ತಿ ಕುಂದಿದೆ
ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಸಲಹುವರು ಯಾರೆಂದು
ನೀ ಯೋಚಿಸದಿರು ಮನವೆ
ಹಿಂದೆ ಸಲಹಿದ ದೇವನಿಲ್ಲವೇ ?
ಮುಂದೆ ಅವನೇ ಸಲಹುವನು ತಿಳಿದುಕೋ.

ಕಷ್ಟಗಳು ಅದೇನೇ ಬಂದರೂ
ನೀ ಕುಗ್ಗಿ ಕೂರಬಾರದು, ನೀನೇ
ಕುಗ್ಗಿದರೆ-ಮತಿಯು ಉಳಿಯುವುದೇ
ಮತಿಯು ಹೋದರೆ ಮಾನ
ಉಳಿಯುವುದೇ ಮನವೇ ?

ಪ್ರಾಯ ಬಂದದ್ದು ಪ್ರಾಯ ಸಂದದ್ದು
ಪ್ರಕೃತಿ ನಿಯಮವೆ ಅಲ್ಲವೇ ?
ತುಂಬಿದಾ ಕೆರೆ ತುಂಬಿದಂತಿರುವುದೇ
ಕಾಲ ಕಾಲಕೆ ಬದಲಾಗದೇ ?
ಎಂದೋ ಬರುವ ಸಾವಿಗಂಜಿ ಇಂದು
ಕೊರಗುವುದೇನು ಚೆಂದ ? ಇಂದಿನ
ಚೆಂದದ ದಿನವ ನೀನೋಡಿ ನಕ್ಕು...
ನಲಿದಾಡು ಮನವೇ...

ಹಕ್ಕಿಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಮಾತು

ಹಕ್ಕಿಗಳೇ ನಿಮಗೊಂದು ಕಿವಿಮಾತು
ಹೇಳುವೆನು ಸಿಟ್ಟಾಗ ಬೇಡಿ ಮತ್ತೆ,

ನೀವೀಗ ಪುಟ್ಟ ಹಕ್ಕಿಗಳಲ್ಲ
ನಿಮ್ಮ ರೆಕ್ಕೆ ಪುಕ್ಕಗಳು ಬೆಳೆದು ನಿಮಗೀಗ
ಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ, ಪುಕ್ಕ ಬೆಳೆದಿದೆ ಎಂದು
ಪುರನೆ ಹಾರಿ ಹೋಗಿರಿ ಹಕ್ಕಿಗಳೆ...

ಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಚೆಲ್ಲಾಟ ಆಡಿದರೇ ಬಲು...
ಚೆಂದ, ಆದರೆ ನೀವು ಆಡುವ ಆಟಕ್ಕೆ
ಒಂದು ಮಿತಿಯ ಗೆರೆ ಇರಲಿ...
ನಿಮ್ಮ ಸಂಗಾತಿ ಒಡನೆ ಆಡುವ
ನಿಮ್ಮ ಚೆಲ್ಲಾಟ, ರಾಧಾ ಮಾಧವರ
ಚೆಲ್ಲಾಟದಂತೆ ಕಪಟ ಅರಿಯದ ಪರಿ..
ಪರಿಶುದ್ಧವಾದ ಸ್ನೇಹದ ಚೆಲ್ಲಾಟವಾಗಿರಲಿ

ಈ ಚೆಲ್ಲಾಟ ಗೆರೆ ಮೀರಿ ಹೋದರೆ...
ಏನಾಗುವುದು ? ಎನ್ನುವುದನ್ನು
'ಕಾಳಿದಾಸ' ಬರೆದಿಟ್ಟಿರುವನಲ್ಲ
ಶಾಕುಂತಲೆಯ ಕಣ್ಣೀರ ಕತೆಯನ್ನು

ಹಕ್ಕಿಗಳೇ ನಿಮ್ಮ ಕತೆ ಹಾಗಾಗದಿರಲಿ,
ನಾ ಹೇಳಿದ ಈ ಕಿವಿ ಮಾತು ನಿಮಗೆ
ನೆನಪಿರಲಿ.... ಹಕ್ಕಿಗಳೇ....

ಮರೆಯದಿರು ಕಂದಾ

ಮರೆಯದಿರು, ಹರಿ ಚರಣವನ್ನು
ಮರೆಯದಿರು, ಗುರು ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು
ಮರೆಯದಿರು, ಮಾತಾಪಿತರನ್ನು
ಮರೆಯದಿರು, ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯನ್ನು
ಮರೆಯದಿರು, ಮಾತೃ ಭೂಮಿಯನ್ನು
ಮರೆಯದಿರು, ಬಂಧುಗಳನ್ನು
ಮರೆಯದಿರು, ದಾನ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು
ಮರೆಯದಿರು, ಆಪತ್ತಿಗಾದವರನ್ನು
ಮರೆಯದಿರು, ನಿನ್ನ ಕುಲ ಧರ್ಮವನ್ನು
ಮರೆಯದಿರು, ಹಿರಿಯರ ಹಿತವಚನವನ್ನು
ಮರೆಯದಿರು, ಕಂದಾ ನೀ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು
ಮುನ್ನಡೆವ ಸನ್ನಡತೆ ಹಾದಿಯನ್ನು

ಓದು ಕಲಿಸು

ಸಿರಿತನವು ಬಂತೆಂದು

ಬಡತನವ ಜರಿಬೇಡ

ಸಿರಿತನವು ಸ್ಥಿರವಲ್ಲ ಮಗನೇ

ನೆರೆ ನೀರ ನೀ ನಂಬಿ

ನೆಲೆ ನೀರ ಕೈ ಬಿಟ್ಟರೇ...

ನೆರೆ ನೀರು ಅರೆ ತಾಸಿನಲ್ಲಿ

ಹರಿದು ಹೋಗುವುದು

ಕೊನೆಗೆ ಉಳಿಯುವುದು

ನೆಲೆ ನೀರೇ ಅಲ್ಲವೇ ಮಗನೇ...

ತುಂಬಿದ ಕೊಡ ತಾನೆಂದೂ ತುಳುಕದು

ಅರೆ ತುಂಬಿದ ಕೊಡ ತುಳುಕಿ ತುಳುಕಿ

ತುಳುಕಿದ ಕೊಡ ಬೇಗ ಬರಿದಾಗುವುದು ಮಗನೇ

ಓದಿದವ ನಾನೆಂದು ಬೀಗಿ ನೀ ನಡೆಯದಿರು

ನೀ ಕಲಿತ ಓದು ಬರಹವನ್ನು ನೀನು

ಪರರಿಗೂ ಕಲಿಸಿದರೆ ನಿನ್ನ ಓದು

ಫಲಿಸುವುದು, ಒಲಿಯುವುದು ಮಗನೇ...

ಪರಿಸರ ಪ್ರೇಮಿ

ನಮ್ಮ ಕನಕಮ್ಮನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ
ಭಾರೀ ಸಭೆ ಸೇರಿತಂತೇ...
ಪರಿಸರದ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಲೆಂದೇ
ಮಹಿಳಾ ಮಣಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದರಂತೆ
ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಾಗಿ ಎದ್ದರಂತೇ...
ಭಾಷಣ ಮಾಡಲು ನಿಂತರಂತೇ
ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಎಂದರೆ ಏನೇನೆಂದು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದರಂತೇ...
ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಎಂದರೆ ತಿಳಿದೇ ಇಲ್ಲ ಅಂದರಂತೇ...
ಹಾಗೇ - ಹೀಗೆಂದು ಮಾತನ್ನಾಡಿ
ಬಲು ಬಾಯಾರಿ ಕುಳಿತರಂತೇ

ಆತಿಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಂದಿಟ್ಟು ಹಣ್ಣನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ
ಸುಲಿದೂ ಸುಲಿದೂ ಮೆದ್ದರಂತೇ,
ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಅರಿತ ಲಲನಾ ಮಣಿಯರು...
ಹಣ್ಣಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯ ನೆಲಕೇ ಎಸೆದೂ
ಎಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ಹೋದರಂತೇ.

'ಪರಿಸರ ಸ್ವಚ್ಛತೆ' ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ
ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಚಿನ್ನವ ಗೆದ್ದ
ನಮ್ಮ ಕನಕಮ್ಮಾ.. ಹಣ್ಣಿನ ಸಿಪ್ಪೆಯ
ಬೀದಿಗೆ ಎಸೆದು ಬೀದಿಯ ಬಾಗಿಲ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಳಂತೇ
ಪಟ್ಟಣಿಗರ ಈ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ನೋಡಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಮುಕ್ಕ ನಕ್ಕಳಂತೆ

ಹೇಗೆ ನೋಡಲಿ ?

ಓ... ವೃಕ್ಷ ದೇವತೆಯೇ ನಿನ್ನ ನೆಟ್ಟವರು ಯಾರು...
ನಿನಗೆ ನೀರೆರೆದು ನಿನ್ನ ಪೋಷಿಸಿದವರು ಯಾರು...
ಆಕಾಶದತ್ತರಕ್ಕೆ ನೀ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆದೆ ...
ಏಕೆ ಬೆಳೆದೇ ತಾಯಿ ನೀನು ಹೆಮ್ಮರವಾಗಿ ?

ಕರೆದು ಉಣ್ಣುವ ಹಾಲಿನ ಕೆಚ್ಚಲನ್ನು...
ಕೊಯಿದು ಉಣ್ಣುವ ಹುಂಬರು... ಮರಕಳ್ಳರು...
ನೋಡಿ ಬಿಟ್ಟರು ತಾಯಿ ಇಂದು ನಿನ್ನ....
ಇನ್ನು ನೀ ಹೀಗಿರಲು ಅವರು ಬಿಡುವರೇ...
ಕುರುಡು ಕಾಂಚಾಣಕ್ಕೆ ಮನಸೋತ ಆ...
ಅಧಮರು ನಿನ್ನ ಕಡಿಯದೆ ಬಿಡಲಾರರು...

ಹಸಿರೇ ಉಸಿರೆಂದು, ತಿಳಿಯದಿರುವ
ಮೂರ್ಖರು ನಿನ್ನ ನೆಟ್ಟವರಲ್ಲ, ನಿನ್ನ
ಪೋಷಿಸಿದವರೂ ಅವರಲ್ಲ, ನಿನ್ನ ಹಣ್ಣನೇ
ತಂದು, ನಿನ್ನ ನೆರಳಲ್ಲೇ ಮಲಗಿ, ನಿನಗೆ
ಮೃತ್ಯುವಾಗಿ ಬರುವವರು ಅವರು...
ಏನ ಹೇಳಲಿ ತಾಯಿ ? ಹೇಗೆ ಹೇಳಲಿ ತಾಯಿ...
ಕತ್ತಲಾದರೆ ಸಾಕು, ಕೊಡಲಿ ತರುವರು ನಿನಗೆ...
ನಾಳೆ ನಾ ಹೇಗೆ ನೋಡಲಿ ಮರವೇ...
ನಿನ್ನ ಕಡಿದ ಬುಡವನ್ನು...
ಅಳಿದ ಕಾಂಡವನ್ನು...

ಅನ್ನದಾತ

ಇವನೇ ನೋಡು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬೆನ್ನಲುಬು...

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇವನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಎಲುಬು, ತೊಗಲಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ
ಏಕೆಂದರೇ... ಏಕೆಂದರೇ ಇವನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರೈತ,

ನಮಗೆಲ್ಲಾ ಅನ್ನದಾತ...

ಇವನು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲ

ಪರದೇಶದ ಪರಿಚಯ ಇವನಿಗಿಲ್ಲ, ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದ

ಬೆಳೆಯನ್ನು ಈತ ಬೀದಿಗೆಸೆದರೂ... ನಮ್ಮ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ

ಅದರ ಗೊಡವೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ...

ಅವನ ಅರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಊಟ ನೋಡಿದವರು ಯಾರು ?

ಇವನು ನೇಗಿಲ ಯೋಗಿ, ಯೋಗಿಗೆ ಯಾಕೆ ಬೇಕು

ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯ ? ತುಂಡು ಅರಿವೆ ಸಾಲದೇ ಇವನ

ಮಾನ ಮುಚ್ಚಲು... ಇವನು ನಮ್ಮ ಅನ್ನದಾತನಲ್ಲವೇ ?

ಅನ್ನದಾತನಿಗೆ ಅರೆ ಊಟ ಸಾಲದೇ ?

ಬಿರಿ ಉಂಡವರು ಹರಸುವರಲ್ಲ. "ಅನ್ನದಾತ ಸುಖೀ ಭವ" ಎಂದು !

ಆಗ ತುಂಬುವುದಿಲ್ಲವೇ ಇವನ ಉಳಿದ ಅರೆ ಹೊಟ್ಟೆ ?

ಇವನೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಬೆನ್ನಲುಬು

ಇವನೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅನ್ನದಾತ.

ಸದ್ಗು

ಅಂದು ತುಂಬಿದ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಮುಸ್ಸಂಜೆ ಹೊತ್ತು,
ಹಕ್ಕಿಗಳ ಚಲಿಪಿಲಿ ಅಡಗಿ ಅರೆತಾಸು ಆಗಿತ್ತು,
ಬಾನಿನಲಿ ಚಂದಿರನು ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೇ
ಚಲಿಸುತ್ತಲಿದ್ದ, ಬೆಳದಿಂಗಳು ಇಳಿಯ ಮೈ...
ತೊಳೆಯುತ್ತಲಿತ್ತು ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಪಿಳಿ ಪಿಳಿ....
ನೋಡುತ್ತಲಿದ್ದವು...
ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಸುವಿನ ಕೊರಳಿನ ಗಂಟೆ ಗೆಜ್ಜೆಯ ಸದ್ದು,
ದೂರದ ದೇಗುಲದ ಕೊಂಬು ಕಹಳೆಯ ಸದ್ದು,
ನೆರಮನೆಯ ಹಸುಳೆಯ ರೋದನದ ಸದ್ದು,
ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳು ಬೊಗಳುಬ ಸದ್ದು,
ಈ ಸದ್ದುಗಳನೆಲ್ಲಾ ಅಡಗಿಸುವ ಭೀಕರ
ಸದ್ದೊಂದು ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು...
ಕುಡುಕ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿಗೆ ಗುದ್ದುವಾ ಸದ್ದು.

ಹುಡುಕುವ ಆಟ

ಎಲ್ಲಿ ಹೊರಟೆ ಮರುಳೆ ನೀನು ?
ಸುಖವ ಹುಡುಕಲು ಹೊರಟೆಯಾ ?
ಸುಖದ ಸುಳಿವನು ಅರಿಯದೆಯೇ
ಬರಿದೆ ತಿರುಗುತಿರುವೆಯಾ ?

ಸುಖವು ನಿನ್ನ ಆತ್ಮದಲ್ಲೇ
ಇಹುದು ಪರಮಾತ್ಮನಂತೆ.
ಇದನು ನೀ ಅರಿಯದೆಯೇ
ಏಕೆ ತಿರುಗುವಿ ಮರುಳನಂತೆ...

ನಿನ್ನ ಮನದ ಕಾಮ ಕ್ರೋಧಾದಿಗಳು
ನಿನ್ನ ಮನದಿಂದ ಹೋದರೇ ? ನಿನ್ನಾತ್ಮ
ದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸುಖವು ನಿನಗೆ ಕಾಂಬುದು...

ನಾನು ನಾನು... ಎನ್ನುವುದ ನೀಬಿಟ್ಟು
ನೀನು ನಾನು ಎಂದರೇ, ಸುಖವೇ ನಿನ್ನ
ಹುಡುಕಿ ಬರುವುದು ಇದನ್ನರಿಯದೆ
ಮರುಳನಂತೆ ಸುಮ್ಮನೇ ?
ತಿರುಗಿ ದಣಿಯುವೆ ದಿನೇ ದಿನೇ...

ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ

ಏ ಹುಡುಗ... ನೀನು ಎತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿರುವೆ...
ಇತ್ತ ನೋಡು... ಆ... ಗೋಪುರದ ಗಡಿಯಾರ...
ಬೇಸರವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ತಿರುಗುತ್ತಿದೆ...
ನೋಡು... ಲವಲವಿಕೆಯಿಂದ...
ಬೆಳ್ಳಿ ಮೋಡಕೆ ಮುತ್ತಿಡುವ... ಬಿಳಿಯ ಗೋಪುರವನ್ನು...
ನೀನೇಕೆ ನಿರುಕಿಸುವೆ ಬೇಸರದಿಂದ...
ನಿನ್ನ ಕನಸಿನ ಗೋಪುರ ನನಸಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬ ಚಿಂತೆಯೆ ?
ಚಿಂತೆ... ಚಿಂತೆಗೆ ಮರಿ ಇಟ್ಟೀತು ಜೋಕೆ...
ಚಿಂತೆ ನಿರಾಶೆಗೆ... ನಿರಾಶೆಯು ಮರಣಕ್ಕೆ ಹಾದಿ...
ಚಿಂತೆ ಬಿಡು ಹುಡುಗ... ಉತ್ಸಾಹವೊಂದೇ...
ಯಶಸ್ಸಿನ ಗುಟ್ಟು.... ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿನ ರಹಸ್ಯ...
ಅಸೆಯೇ ಬಾಳಿಗೆ ಆಸರೆ... ನೀ... ಅಶಾವಾದಿಯಾಗು...
ಓದಿದೆನು ನಾನೆಂಬ ಹೆಮ್ಮೆ ನಿನಗೇಕೆ ?... ಓದಿನಲಿ...
ಗಳಿಸಿದ ಅಂಕ... ಬರೀ ಅಂಕ... ಅಷ್ಟೆ !
ಘನ ಸರ್ಕಾರ ನಿನ್ನಗಿತ್ತ ಸ್ವರ್ಣ ಪದಕ... ಅದು...
ಓದಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವ ಪುರಸ್ಕಾರ... ಓದಿನಲಿ ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನ...
ಜ್ಞಾನದ ಹಸಿವಿಗೆ ಸವಿಭೋಜನ... ಅದೇ ನಿನ್ನ ಗಳಿಕೆ...
ತುತ್ತಿನ ಚೀಲವ ತುಂಬಲು... ಸತ್ಯದ ಶ್ರಮ ಜೀವನ
ಬಸವಣ್ಣನೆಂದಂತೆ "ಕಳಬೇಡ, ಕೊಲಬೇಡ, ಹುಸಿಯಾಡಬೇಡ"
"ಕಾಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ" ಮರೆಯಬೇಡ.

ಹನಿಗವನಗಳು

ನಿಷೇಧ

ಕಡಿಯಬೇಡಿ ಹಸಿರನ್ನು
ಕದಡಬೇಡಿ ಮನವನ್ನು
ಕುಡಿಯಬೇಡಿ ಬೀರು ಬ್ರಾಂಡಿಯನ್ನು
ಕುಡಿಯಲೇಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೇ- ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ
ಕುಡಿಯಿರಿ ರೈತ ಬೆಳೆದ ಎಳೆ ನೀರನ್ನು

* * * * *

ಗಮನ

ನೆರೆಹೊರೆಯ ಮನೆಗಳ
ದೋಸೆಗಳ ತೂತುಗಳನ್ನು
ನೀನು ಗುಣಿಸಬೇಡ.
ನಿನ್ನ ಮನೆಯ ಕಾವಲಿಯ
ತೂತಿನ ಕಡೆ ನಿನ್ನ ಗಮನವಿರಲಿ

* * * * *

ಸೇವೆ

ಹೆತ್ತವರನ್ನು ತಿಪ್ಪೆಯಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿ
ತಿಮ್ಮಪ್ಪನಿಗೆ ತೆಪ್ಪೋತ್ಸವ ಮಾಡಿ ಫಲವೇನು ?

* * * * *

ಪ್ರಕೃತಿ

ಹಣ್ಣೆಲೆಯ ಕಂಡು ಚಿಗುರಲೆ ಉಲಿಯಿತು
ನೀನು ಪರಿಸರವ ಕೆಡಿಸುವ ಕಸ ಎಂದು

Sri Vidyabharathi Book Centre, Sringeri

ಹಣ್ಣೆಲೆ ಉಸುರಿತು... ಎಂದಾದರೂ ಒಂದು ದಿನ
ನೀನೂ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬರುವೆ ಎಂದು

* * * * *

ವಿಧಿ ನಿಯಮ

ಮುಪ್ಪಡರಿ ಬಂದಾಗ
ಜವರಾಯ ಕರೆದಾಗ
ಬಿಕ್ಕಳಿಸದೇ ನೀ ಹೊರಡು
ಕರೆದವನ ಹಿಂದೆ

* * * * *

ಸಾಲ... ಮೂಲ...

ಮೂಲ ಸಾಲದು ಎಂದು
ಸಾಲ ಮಾಡಿದರೇ...
ಸಾಲ, ಸಾಲಾಗಿ ಬಂದು
ಮೂಲವನ್ನೇ ನುಂಗೀತು ಜೋಕೆ ?

* * * * *

ಇವಳು ?

ಇವಳು ದೇವದಾಸಿಯಂತೆ
ದೇವನೇ... ಭಕ್ತರ ದಾಸ
ಇವಳೇಕೆ ಬೇಕು ದಾಸಿ ?

* * * * *

ಮನಕಿಲ್ಲ ಮುಪ್ಪು

ಮುಪ್ಪು ಬಂತೆಂದು ನೀನು... ಮನ ಮುದುಡಿ ಕುಳಿತರೇ....
ನಿನ್ನ ಮುಪ್ಪೇನು ಹೆದರಿ ಓಡುವುದೇ ?
ಮುಪ್ಪು ಬಂದರೆ ಬರಲಿ, ನಿನ್ನ ದೇಹಕ್ಕೆ
ಅದಕೇಕೆ... ನಿನ್ನ ಮನ ಮುದುಡ ಬೇಕು ?

ಬೇಡಿಕೆ

(ಜನಪದ ಧಾಟಿ)

ದಮ್ಮಯ್ಯ... ದಕ್ಕಯ್ಯ... ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಕೇಳಿರೀ
ಕುಡುಕ ಗಂಡಿಗೇ ಹೆಣ್ಣಾ ಕೊಡಬೇಡಿ.
ಕುಡುಕ ಗಂಡಿಗೇ ಹೆಣ್ಣಾ ಕೊಟ್ಟಾರೇ....
ಅಪ್ಪಯ್ಯ... ನೀವು ದುಡಿದಿದ್ದನ್ನು ಅವನು
ಕಳೆದಾನು.....

ಕುಂಟಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಾರು... ಕುರುಡಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಾರು
ಊರೂರು ಬೇಡೀ ತಿಂಬೋಳು...
ಊರೂರು ಬೇಡೀ ತಿಂಬೋಳು ಆ ಹೆಣ್ಣು
ಕುಡುಕ ಗಂಡಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಗಳ ಕೊಡಬೇಡಿ...

ಕುಡುಕ... ಗಂಡನು ಗಂಜೀ ಮಡಕೆ...
ಒಡೆಯುವಾ, ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮೆಟ್ಟೀ ತುಳಿಯುವ...
ಹೆಣ್ಣನು ಮೆಟ್ಟೀ ತುಳಿಯುವ ಆ ಗಂಡೂ...
ಹೆಂಡತಿ ಓಲೇ ಕಳಚುವಾ ಹೆಂಡತಿ ಓಲೇ
ಕಳಚುವ ಆ ಗಂಡಾ ಹೆಂಡದಂಗಡಿಗೆ ಓಡುವಾ...

ಕುಡುಕನಾದಾರೇನೂ ಸಿರಿವಂತ ಗಂಡೆಂದು
ಕುಡುಕಾಗೆ ಹೆಣ್ಣಾ ಕೊಟ್ಟಾರೇ... ಕುಡುಕಾಗೇ
ಹೆಣ್ಣಾ ಕೊಟ್ಟಾರೇ... ನಿಮ್ಮ ಮಗಳು
ಹೊಳೆ ಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಾ ಬಿಟ್ಟಾಳು. ಹೊಳೆ ಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಾ ಬಿಟ್ಟಾಳು
ಅಪ್ಪಯ್ಯ ಕುಡುಕಾಗೆ ಹೆಣ್ಣಾ ಕೊಡಬೇಡಿ...

'ಒಳಧ್ವನಿ'ಗೆ ಬೆನ್ನುಡಿ ಬರೆದ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಸಿ. ರಾವ್‌ರವರಿಗೆ ನಮನಗಳು

ಸಂದೀಪ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ
ಈ ಬಾರಿ ಪೋಷಕ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸಹಕರಿಸಿದವರು

- ಶ್ರೀ ಎ. ಎಸ್. ಎನ್. ಹೆಬ್ಬಾರ್
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು
ಮುಖ್ಯರಸ್ತೆ - ಕುಂದಾಪುರ
ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ ರೂ. 300
 - ಶ್ರೀಮತಿ ಭಾರ್ಗವಿ ಜಗದೀಶ್
'ಅಧೋಕ್ಷಜ'
N.M.C. IV ಕ್ರಾಸ್
ಭದ್ರಾವತಿ ರೂ. 300
 - ಶ್ರೀಮತಿ ಶಾಂತಿ ಪೈ
ಸರಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ
ಶಿವಪುರ
ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕು ರೂ. 300
-

ಮುಂದಿನ ಪುಸ್ತಕ : 'ಕಥಾಸ್ಪೃತಿ'

ಕವಯಿತ್ರಿ, ಶ್ರೀಮತಿ ಸೀತಮ್ಮ ರಾಮರಾವ್

ಪರಿಚಯ : ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಳಗಿನ ಅದ್ಭುತ ಪ್ರತಿಭೆ ಯಾವಾಗ ಹೊರ ಹೊಮ್ಮಿ ಸಮಾಜದ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದೀತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ದುಸ್ಸರ. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿಸುವುದಿದ್ದರೆ ನನಗೆ ಮಾತೃ ಸಮಾನರಾದ ಶ್ರೀಮತಿಸೀತಮ್ಮನವರು.

ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂಕಿನ ಶಿವಪುರದ ಬಳಿಯ ಕುಂದಾರಿನ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಮನೆಯ ಕೀರ್ತಿ ಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಕರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮರಾಯರ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಸೀತಮ್ಮನವರು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಳಕಳ ಉಳ್ಳವರು. ತುಂಬು ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿದ್ದ ಅವರಿಗೆ ಧರ್ಮ, ದೇವರು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಹಬ್ಬ, ಹರಿದಿನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಆಸೆ, ಆಸಕ್ತಿ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಗಣೇಶನ ಹಬ್ಬ ಒಂದು ತೆರನಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಗೆ ಹೆಸರಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಡು, ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಅತಿಥಿ ಬಂದವರೊಂದಿಗೆ ಅತ್ತೀಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿ ನನ್ನ ಸ್ವತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಉಳಿದಿದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ಆಗಿನ್ನೂ ಹಳ್ಳಿಗೆ ತಲುಪದೆ, ಹೆಂಗುಸು ಎಂದರೆ ಮನೆ, ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಮನೆ ವಾರ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವದು.

ಸೀತಮ್ಮನವರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ತವಾಗಿ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಅಡಗಿದ್ದ ಕವನ ರಚನಾ ಪ್ರತಿಭೆ ಪತಿಯ ವಿರೋಧದ ನಂತರ ಆ ಮನೆಯ ಮರೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ತಾನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ವಿವಿಧ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಕವನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆದಿಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. ಕವಯಿತ್ರಿಯೊಬ್ಬಳ ದೊಡ್ಡ ಮಟ್ಟ ಅವರು ವಿರಲವಾದರೂ, ಅವರ ಕಲ್ಪನಾ ಶಕ್ತಿಯು ಅದ್ವಿತೀಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಆದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕವನಗಳು ರೂಪ ಪಡೆದಿವೆ. ಅರವತ್ತರ ನಂತರವೂ ಅರಳಿದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಇವರು ಅಳಿದರೂ ಉಳಿಯುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಿರುವುದು, ಅದನ್ನೊಂದು ಸಂದೀಪ ಪ್ರಕಾಶದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರತಿಭಾ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಲೌಕಿಕ ಭೋಗ ಭಾಗ್ಯಗಳನ್ನಷ್ಟೇ ಬಯಸದೆ, ಆ ಕುರಿತು ವೈರಭ ಕಾಲಕ್ಕೇವ ಮಾಡದೆ ಅಂತರ್ಮುಖಿಯಾದ ಹೆಣ್ಣೊಬ್ಬಳು ಸಮಾಜದ ಸತ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಣ್ಣಾಗಬಲ್ಲಳು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತೃಶ್ರೀ ಸೀತಮ್ಮನವರು ಕವನಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಮೂಲಕ ಸತ್ಯವಾಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಜನಮನಕ್ಕೆ ಈ ಕವನಗಳು ಕುಶಿ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತಾ, ಅವರನ್ನಿಂತು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಭಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಆನಂದಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಬಿ. ಪಿ. ರಾವ್, ಶಿವಪುರ
ಅಧ್ಯಾಪಕ ಮತ್ತು ಹರಿದಾಸ